

Rozhovor po internetu.

Kdo se ptá? Kamzík (Vladislav Jech)

Kdo odpovídá? Péguy (Jiří Čejka)

K: Vážený bratře Péguy, především Ti co nejsrdečněji blahopřeji k Tvému významnému Jubileu! Velice si vážím toho, že ve svých 95 letech si uchováváš svoji nezdolnost.

P: Děkuji a prosím, bratře Kamzíku, ptej se.

K: Mnoho skautů i skautek zná velkou řadu Tvých textů, ať již byly publikovány péčí Odboru duchovní výchovy Junáka, Skautským oddílem Velená Fanderlika anebo v poslední době webem Svojsíkova oddílu. Měl jsi mimořádnou příležitost být v osobním a písemném kontaktu s Tátou Plajnerem a snad se dá hovořit i o spolupráci, které si velmi vážíš. Jak na to vzpomínáš?

P: V době, kdy mne bratr Rudolf Plajner občas navštívil v malé výzkumné chemické laboratoři Národního muzea, zpracovával bratr Plajner za spolupráce skautských expertů jednotlivá témata historie českého skautského hnutí. Některé díly mi zapůjčil, abych se s nimi seznámil a popřípadě je komentoval. Touto problematikou se vedle bratra Plajnera zabývali ještě i další skauti experti-pamětníci. Protože to přece jen probíhalo v době jistého utajení, byla husákovská normalizace, bylo třeba tomu podřídit celý systém práce a spolupráce. Bratr Plajner mě navštívil patnáctkrát. Většinou svoji návštěvu ohlásil předem, někdy přišel bez předchozího ohlášení. Pozoruhodná byla svým způsobem již jeho první návštěva. Jeho první slova byla *Jak jistě víš, socialistou jsem byl vždy, komunistou nikdy*. Bohužel jsem neměl možnost si naše rozhovory nahrávat, což považuji za velkou škodu. Naše rozhovory se věnovaly některým historickým problémům skautského hnutí, skautským idejím, osudům některých skautských osobností a samozřejmě také budoucnosti skautského hnutí u nás i ve světě. Většinou jsem bratru Plajnerovi kladl otázky, na které on odpovídal.

K: Avšak bratr Plajner „odešel do věčných lovišť“, nedožil se již třetí obnovy Junáka. Jak jsi tento fakt vnímal Ty?

P: Když se zdravotní stav br. Plajnera horšil, sledoval jsem stejně jako i jiní zprávy o jeho zdravotním stavu s obavami – ty se nakonec v červnu 1987 vyplnily. Bratr Plajner měl pohřeb v malé obřadní síni strašnického krematoria. Dostal jsem v den pohřbu ráno do Národního muzea telefonickou zprávu od bratra Kiviho a tak jsem byl jedním z asi dvaceti skautů v civilu, kteří se pohřbu zúčastnili. Na závěr obřadu byla bratru Plajnerovi zahrána italská modifikace večerky. V průběhu polistopadové sametové revoluce došlo k obnově českého a československého skautského hnutí a Plajnerovy historické spisy byly souborně vydány na CD a jedna část samostatně tiskem. Některé texty bratra Plajnera a dalších autorů vydal zřejmě ještě i za totality v xeroxované formě bez fotografických příloh brněnský Šrámizdat (Břetislav Škaroupka).

K: A Ty sám jsi byl „u toho“ při poslední obnově Junáka velice aktivně, že ano?

P: Díky mým osobním kontaktům s bratrem Edou Pachmannem jsem byl včas o všem informován a intenzivně jsem se podílel na obnově Junáka, byl jsem kooptován do

Ústřední rady Junáka a stal jsem se tiskovým mluvčím Junáka. Umožnila mi to skutečnost, že jsem pracoval v Národním muzeu a byl jsem v těch revolučních dnech prakticky stále k dispozici. Pozoruhodné bylo, že v té době Svobodná Evropa ještě vysílala z Mnichova a několik nás skautů jí z pražského skautského ústředí telefonicky předávalo informace o průběhu obnovy Junáka. Svobodná Evropa pak tyto informace zařadila do svého vysílání. Několik se mi podařilo dokonce si z toho vysílání nahrát. Aktivně jsem se podílel na slavnostním obnovujícím zasedání 2. prosince 1989 v Městské knihovně v Praze. Rád v té souvislosti vzpomínám na rozhovor s Věrou Čáslavskou, která tam přišla skauty pozdravit. Poznal jsem se tam také s bratrem Honzou Pískem a jeho dcerami. Velmi nás to sblížilo. Ve dvou po sobě následujících sněmech Junáka jsem byl řádně zvolen do ÚRJ a pokračoval jako tiskový mluvčí Junáka a člen redakčních rad skautských časopisů. Eda Pachmann mě inspiroval k mnoha skautským činnostem, o kterých jsem neměl ani tušení. Podle mě je velká škoda, že z důvodů, které v podstatě dobře neznám a nerozumím jim, více méně v Junáku skončil (?), věnoval se potom činnosti evropského rozsahu a významu a cestování, a poměrně brzy náhle zemřel. V té době jsem také postupně poznával mně dříve neznámé skauty a skautky různých kvalit a různé politické orientace, abych se časem přesvědčil o tom, že leccos či mnohé v Junáku se děje zcela jinak, než jsem předpokládal a přiznám se, než jsem jako „venkovský balík“ také očekával. Vzájemné mezilidské vztahy mezi některými skauty a skautkami byly děsivé a v rozporu se skautskými zásadami. Někteří skauti vystupovali a chovali se tak, jako by doslova měli monopol na jediné správné stanovisko a jediný správný názor ke všem zásadním skautským problémům. Vzájemné osobní slovní střety mezi nimi byly velmi drsné a značně bezohledné. Patrné to bylo jak v Junáku, tak i ve Skautském oddílu Velená Fanderlika. Trvalo nějaký čas, než jsem tento stav pochopil. Uvědomil jsem si, že *všechno je jinak. Ztráta iluzí byla značná a velmi bolestivá.* To mě vedlo k tomu, že jsem ze všech funkcí na ústředí odstoupil. Zamýšlel jsem se nad těmito problémy ve své úvaze *Byl jsem u toho.* Překvapení byla častá. Šlo také mimo jiné o značný počet straníků a spolupracovníků StB i ve vysokých funkcích, kteří byli občas odhaleni, aniž se to u těch osob očekávalo a předpokládalo, a aniž to mělo nějaké důsledky, ale nejen jich. Nevybavuji si, že by se někdo z nich omluvil. Na tuto smutnou skutečnost upozorňovali také ve svých textech děčínský bratr Kay a ivančický bratr Fetišek. Samozřejmě jsem se snažil vnímat i skauty – mukly, oběti obou totalitních režimů, kterých existoval také značný počet.

K: Rozčarování nepostihlo jen Tebe.

P: Ano, je to tak. Měl jsem svým způsobem docela štěstí. Během svého působení na ústředí jsem totiž navázal kontakt s děčínským skautem Ing. Karlem Lešanovským - Kayem a ivančickým Ing. Zdeňkem Navrátilem – Fetiškem. Ukázalo se, že jsme naladěni na stejné vlně a vytvořil se mezi námi důvěrou naplněný přátelský a bratrský vztah, který, jak se ukázalo, mě inspiroval ke skautským činnostem, což mě dříve ani nenapadlo a podobnou činnost jsem u sebe ani neočekával. Já jsem oba totiž poznal především na základě jejich skautských textů, Kayových skvělých dokumentačně doložených skautských historických textů, Fetiškových pozoruhodných filozoficko-historických skautských textů, oslovil jsem je, a naše osobní a písemné kontakty trvaly až do jejich odchodu na věčnost. Vyžádal jsem si jejich texty a seznámil jsem se s nimi. Spolupracoval jsem také s bratrem Milošem Blažkem – Merkurem mimo jiné na telefonickém provádění korektur skautských textů, které bratr Merkur vydával prostřednictvím Ekumenické lesní

školy, a kterou on svého času vedl. A tento triumvirát Kay – Fetišek – Merkur mě po delší úvaze přivedl k tomu, že jsem začal uvažovat o psaní skautských textů, kterému se od té doby již řadu let věnuji. Zaměřil jsem se v nich na historii, filozoficko-historické a svým způsobem také i praktické problémy skautského hnutí.

K: Takže inspirátorů jsi měl několik. A jak jsi obohatil fond SOVF?

P: Přispěl jsem do Almanachu Skautského oddílu Vlena Fanderlika; text skvělým způsobem graficky zpracoval bratr PePa. Některé moje skautské texty byly zveřejněny v příloze SOVF u webové stránky Konfederace politických vězňů ČR. Toto vydávání přílohy SOVF však bylo náhle ukončeno pro překvapivý nedůstojný diktátorský cenzurní postoj jednoho skauta a mukla - funkcionáře KPV ČR a SOVF v jedné osobě. V poslední době se rozjíždí vydávání těchto textů (i zpětně) na webové stránce Skautského oddílu Vlena Fanderlika, což mne velmi těší, ale rozsah této činnosti nemohu posoudit. V technické spolupráci se sestrami Tiki a Zuzkou vydal děčínský Kay v roce 2009 CD *Komunismus a skauti komunisté*, které pak bratr Merkur vydal tiskem v rámci ELŠ, ivančický Fetišek v roce 2010 vydal CD *Na cestu k Hoře*, v roce 2009 jsme pro Skautský oddíl Vlena Fanderlika za autorské spoluúčasti několika dalších skautů vydali CD *Skautský oddíl Vlena Fanderlika: Svědomí českého skautingu*, a já jsem vydal v roce 2011 CD *Skauting – můj život a poslání*. Vše všichni ve vlastní režii. Velmi jsme si cenili pomoc sester Tiki a Zuzky. Bez jejich pomoci by tato CD nebyla nikdy vydána. Paradoxem bylo, že se v SOVF projevil a prosadil tvrdý, svým způsobem bezohledný a nekompromisní pragocentrismus, bohužel především u dvou pražských skautů-muklů. Vůdce SOVF byl pro ně jen trapnou a nepotřebnou figurkou, kterou naprosto ani jeden z těch dvou nerespektoval a v podstatě naprosto ignoroval. Obávám se, že Skautskému oddílu Vlena Fanderlika činnost těch dvou pragocentristů velmi ublížila a výrazně ho poškodila. Velmi mě to bolelo a vedlo to k mému odstoupení z funkce na dva roky řádně zvoleného vůdce SOVF. Krátce před svou smrtí se mi jeden z těchto pragocentristů na skautské výstavě v Nižboru omluvil.

K: Bratr Josef Přeč – PePa většinu Tvých textů zcela nezištně vtiskl grafickou úpravou výtečnou fazonu, za což si zaslouží „nehynoucí díky“. Zmínil jsi bratra Fetiška, který již nedávno odešel na věčnost.

P: Nevzpomínám si, jak jsem na internetu objevil Fetiškovy převážně skautské texty, které mě velmi zaujaly. Získal jsem Fetiškovu e-mailovou adresu, napsal jsem mu, on na můj e-mail reagoval a vytvořil se mezi námi přátelský a bratrský vztah, který narušil teprve Fetiškův odchod na věčnost. Při přípravě skautských textů mezi bratrem Fetiškem a mnou probíhala pozoruhodná spolupráce, která se nám velmi osvědčila. My jsme si e-mailem navzájem posílali syrové texty ke komentáři, což k naší naprosté spokojenosti vedlo ke zkvalitnění našich skautských textů. Ano, naše vzájemná spolupráce v těchto souvislostech se nám velmi osvědčila. V několika mimořádných případech jen v omezeném rozsahu něco podobného proběhlo mezi děčínským Kayem a mnou.

K: Když čtu Tvé texty, vždy mne zaujme Tvoje metoda přímo vědecká.

P: Protože jsem vědecký pracovník, některé mé texty byly vytvářeny v podobné úpravě, většina ovšem v obvyklé formě. Soustředil jsem se převážně na historické a v jistých

souvislostech i filozofickohistorické a jiné skautské problémy. Vyhledával jsem starší i mladší zajímavé skautské české i zahraniční texty, seznamoval jsem se s nimi a čerpal také z nich jednak zajímavé a potřebné informace, jednak samozřejmě také zdroj inspirací. Byl jsem nejprve v poštovním a později v e-mailovém kontaktu s některými zahraničními skautskými experty, což mi velmi chválil a obdivoval děčínský bratr Kay. Šlo mimo jiné o bývalého diplomata, skautského experta na Roberta Baden-Powella, Mario Sicu, Eduarda Valloryho a jeho barcelonskou disertaci a knihu o světovém skautingu dokonce přeloženou do češtiny, a celou řadu dalších z mého hlediska významných a důležitých skautských osobností a expertů. Čechoameričan Jožka Vajdak - ač nebyl skaut - mi obstaral řadu skvělé zahraniční skautské literatury. Když jsem připravoval text o skautském hnutí a svobodných zednářích, byl jsem dokonce v kontaktu s ředitelem britského ústavu svobodných zednářů, který obdivoval zednářsko-skautskou literaturu, kterou se mi podařilo získat. Seznam této literatury jsem mu tehdy totiž poslal. Zcela mimořádné inspirace se mi dostalo od vnuka B-P Michaela Baden-Powella, skauta a svého času velmistra australské zednářské *Baden-Powell Lodge No. 488*, se kterým jsem byl dlouhodobě v kontaktu. Bohužel před časem zemřel. Prostřednictvím e-mailu jsme spolu diskutovali o jeho dědečkovi Robertu Baden-Powellovi, zakladateli skautského hnutí. Michael mi některé souvislosti vysvětlil, stejně tak, jako mi poslal informace o společných akcích australských skautů a australských svobodných zednářů. Snažil jsem se v některých svých skautských textech, pokud to bylo vhodné, citovat nejen naši, ale hlavně zahraniční skautskou literaturu, abych ji přiblížil čtenáři.

K: Doufám, že tento rozhovor není poslední, a tak Ti srdečně děkuji, milý bratře, a těším se na další internetové setkání.

P: Rád jsem Ti vyhověl. Také se těším na pokračování.

Obrazová příloha

*„Člověk žije tím, co udělal a rozdal, tím,
že potěšil a rozzářil oči, tím, že hořel,
aby se druzí ohřáli.“*

Rudolf Plajner

Rudolf Plajner – Táta
*5. dubna 1901 Prostějov
†23. června 1987 Luka p/Medníkem

Odkazy

https://cs.wikipedia.org/wiki/Rudolf_Plajner;

Skautský oddíl Velená Fanderlika: <https://sovf.cz/>;

Bratr Péguy devadesátníkem: <https://www.so-novinky.obadalek.cz/wp-content/uploads/2019/10/90-let-Ji%C5%99%C3%ADho-%C4%8Cejky-Peguyho.pdf>